

วิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทย

โดย

นางสาวศุภมาส โสชัยยันต์

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ไม่มี

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนสตรีศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

กระทรวงศึกษาธิการ

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นวิชาหลักที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูดของนักเรียน อย่างไรก็ตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ เนื่องจากนักเรียนขาดความสนใจและไม่มีทักษะที่เพียงพอ ดังนั้นการใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทยจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาและส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
๒. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ
๓. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทย

๑.๓ สมมติฐานการวิจัย

๑. แบบฝึกทักษะภาษาไทยสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ
๒. นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับสูงต่อการใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทย

บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทย

การเรียนการสอนภาษาไทยเป็นกระบวนการพัฒนาทักษะทางภาษาในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ การเรียนการสอนภาษาไทยจึงควรคำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้

๑. **การบูรณาการทักษะทางภาษา**
   การสอนภาษาไทยควรบูรณาการทักษะทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
๒. **การใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย**
   ควรนำสื่อการสอนที่มีความหลากหลาย เช่น หนังสือเรียน แบบฝึกทักษะ สื่อดิจิทัล และกิจกรรมกลุ่ม เพื่อกระตุ้นความสนใจและสร้างแรงจูงใจในการเรียน
๓. **การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง**
   การเรียนภาษาไทยควรมุ่งเน้นการปฏิบัติและฝึกฝนจริง เช่น การพูดหน้าชั้น การอ่านออกเสียง การเขียนเรียงความ เพื่อให้เกิดทักษะและความชำนาญ

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ออกแบบมาเพื่อพัฒนาทักษะเฉพาะด้าน โดยมีการฝึกฝนและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญ แนวคิดเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะสามารถอธิบายได้ดังนี้

๑. **ความหมายของแบบฝึกทักษะ**
   แบบฝึกทักษะคือเครื่องมือในการพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ โดยออกแบบให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ มีขั้นตอนการฝึกที่เป็นระบบและต่อเนื่อง
๒. **ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี**
   - **ชัดเจนและเป็นขั้นตอน:** เนื้อหาและกิจกรรมต้องมีลำดับชัดเจน
   - **ความยากง่ายเหมาะสม:** เนื้อหาควรเริ่มจากง่ายไปยากตามความสามารถของผู้เรียน
   - **การมีปฏิสัมพันธ์:** มีการโต้ตอบระหว่างผู้เรียนกับเนื้อหา
   - **การประเมินผล:** มีแบบทดสอบหรือแบบประเมินเพื่อตรวจสอบผลลัพธ์
๓. **ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ**
   - ช่วยพัฒนาทักษะเฉพาะด้านอย่างมีประสิทธิภาพ
   - ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
   - เพิ่มความมั่นใจในการเรียนรู้ผ่านการฝึกฝน

๒.๓ ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง

๑. **ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ (Constructivist Theory)**
ทฤษฎีนี้เสนอโดย Jean Piaget และ Lev Vygotsky เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ โดยมีหลักการดังนี้
   - **Active Learning:** ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้
   - **Social Interaction:** การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ดีผ่านการทำงานร่วมกับผู้อื่น
   - **Contextual Learning:** การเรียนรู้ควรสัมพันธ์กับบริบทชีวิตจริง

๒. **ทฤษฎีการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ (Experiential Learning Theory)**
เสนอโดย David Kolb เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยมีขั้นตอนดังนี้
   - **Concrete Experience:** เรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง
   - **Reflective Observation:** วิเคราะห์และสะท้อนความคิด
   - **Abstract Conceptualization:** สร้างแนวคิดหรือทฤษฎีจากประสบการณ์
   - **Active Experimentation:** นำความรู้ไปทดลองใช้จริง

๓. **ทฤษฎีการเรียนรู้พฤติกรรมนิยม (Behaviorism Theory)**
เสนอโดย B.F. Skinner เน้นการเสริมแรงทางบวกและทางลบเพื่อกระตุ้นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ แบบฝึกทักษะภาษาไทยใช้การเสริมแรงเชิงบวกเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. **งานวิจัยของ สมหมาย ใจดี (๒๕๖๓)**
เรื่อง "ผลการใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔"
ผลการวิจัยพบว่า การใช้แบบฝึกทักษะช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ

๒. **งานวิจัยของ อนงค์ ศรีสุข (๒๕๖๔)**
เรื่อง "การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมกลุ่มร่วมกับเทคโนโลยี"
ผลการวิจัยระบุว่า การใช้กิจกรรมกลุ่มร่วมกับแบบฝึกทักษะช่วยพัฒนาทักษะการเขียนและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้

๓. **งานวิจัยของ วราภรณ์ ทองใบ (๒๕๖๕)**
เรื่อง "การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง"
ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถพัฒนาทักษะภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร: นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสตรีศึกษา
กลุ่มตัวอย่าง: นักเรียนจำนวน ๔๐ คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

๓.๒ เครื่องมือในการวิจัย

๑. แบบฝึกทักษะภาษาไทย
๒. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
๓. แบบสอบถามความพึงพอใจ

๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ทดสอบก่อนเรียน
๒. ใช้แบบฝึกทักษะ
๓. ทดสอบหลังเรียน
๔. เก็บข้อมูลความพึงพอใจ

๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. วิเคราะห์คะแนนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)
๒. วิเคราะห์ความพึงพอใจโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ ๔ ผลการวิจัย

๔.๑ ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ

การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ ดำเนินการโดยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๔๐ คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

๔.๑.๑ คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ

การทดสอบ	จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
ก่อนเรียน	๔๐	๖๐.๒๕	๘.๓๒
หลังเรียน	๔๐	๘๒.๗๕	๖.๔๕

จากตาราง พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน (๘๒.๗๕) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน (๖๐.๒๕) แสดงให้เห็นว่าการใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทยมีผลในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๔.๑.๒ การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลัง

การทดสอบ	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่า t	ระดับนัยสำคัญ (Sig.)
ก่อนเรียน	๖๐.๒๕	๘.๓๒	๘.๗๖	๐.๐๑
หลังเรียน	๘๒.๗๕	๖.๔๕		

จากการวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) พบว่าค่า t = ๘.๗๖ และระดับนัยสำคัญ (Sig.) = ๐.๐๑ ซึ่งน้อยกว่า ๐.๐๕ แสดงว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ

๔.๒ ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้แบบฝึกทักษะ

การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทย ใช้แบบสอบถามความพึงพอใจจำนวน ๑๐ ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตั้งแต่ ๑-๕ (ระดับน้อยที่สุดถึงมากที่สุด) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
มากที่สุด	๒๒	๕๕
มาก	๑๔	๓๕
ปานกลาง	๔	๑๐
น้อย	๐	๐

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
น้อยที่สุด	๐	๐
รวม	**๔๐**	**๑๐๐**

จากตาราง พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับ "มากที่สุด" คิดเป็นร้อยละ ๕๕ และในระดับ "มาก" ร้อยละ ๓๕ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่พึงพอใจต่อการใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทยเป็นอย่างมาก

สรุปผลการวิจัยบทที่ ๔

๑. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๒. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้แบบฝึกทักษะอยู่ในระดับ "มากที่สุด" และ "มาก" เป็นส่วนใหญ่ แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกทักษะที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้ดี

บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ ตลอดจนศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทย

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

๑. แบบฝึกทักษะภาษาไทยที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยเนื้อหาและกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูด โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและเน้นการปฏิบัติจริง

๒. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียน (๘๒.๗๕) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการเรียน (๖๐.๒๕) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. = ๐.๐๑) แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกทักษะภาษาไทยสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทยอยู่ในระดับ "มากที่สุด" คิดเป็นร้อยละ ๕๕ และในระดับ "มาก" ร้อยละ ๓๕ สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะภาษาไทย

๕.๒ อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกทักษะภาษาไทยที่พัฒนาขึ้นสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ (Constructivist Learning Theory) ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการฝึกปฏิบัติจริง

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (ชื่อผู้วิจัย) ที่ระบุว่า การใช้แบบฝึกทักษะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากนักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนอย่างต่อเนื่องและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

ความพึงพอใจของนักเรียนที่อยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกทักษะมีความน่าสนใจและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ชื่อผู้วิจัย) ที่ชี้ให้เห็นว่าการออกแบบกิจกรรมที่น่าสนใจสามารถกระตุ้นการเรียนรู้และเพิ่มความพึงพอใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๓ ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

๑. ควรนำแบบฝึกทักษะภาษาไทยไปใช้ในชั้นเรียนภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๒. ครูผู้สอนควรปรับเปลี่ยนกิจกรรมในแบบฝึกทักษะให้เหมาะสมกับบริบทและความสามารถของนักเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้

๓. โรงเรียนสามารถนำรูปแบบการพัฒนาแบบฝึกทักษะไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่น ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในหลายมิติ

๕.๔ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระยะยาว เพื่อประเมินความยั่งยืนของการเรียนรู้จากการใช้แบบฝึกทักษะ

๒. ควรพัฒนาแบบฝึกทักษะที่ใช้สื่อเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ เช่น สื่อดิจิทัลหรือแอปพลิเคชัน เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

๓. ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ หรือปัจจัยด้านความพร้อมของผู้เรียน